

MER ELLER MINDRE HYGGESFRITT?

FOTO: PER BERGENHEIM/SKOGENBILD

Andra mål än ekonomi och virkesproduktion måste väga tungt för att motivera hyggesfri skötsel. Det är en slutsats vi drar efter att ha analyserat fyra olika hyggesfria alternativ. Den framtida medeltillväxten 60-65 % av kalhyggesbruket och nuvärdet 55-90 %. I luckhuggning och högskärm i tallskog blev medeltillväxten 80-95 % av kalhyggesbrukets och nuvärdet 75 till knappt 100%. Kostnadskalkylerna bygger på tidsstudier och nya prestationsfunktioner för blädningsavverkning.

Intresset för hyggesfri skogsskötsel har ökat under senare år, framförallt hos ideella organisationer men även från politiskt håll. Ett visst intresse finns även från skogsägare, men omfattningen på hyggesfri skötsel i praktiken är liten.

Skogsstyrelsen har ett politiskt mål att arbeta för en diversifiering i skogsskötseln och hyggesfria system är något man vill ska öka. För att förbättra beslutsunderlaget för skogsägare har Skogforsk, tillsammans med SLU och Skogsstyrelsen, inom ramen för forskningsprogrammet Future Forests analyserat några olika hyggesfria metoder.

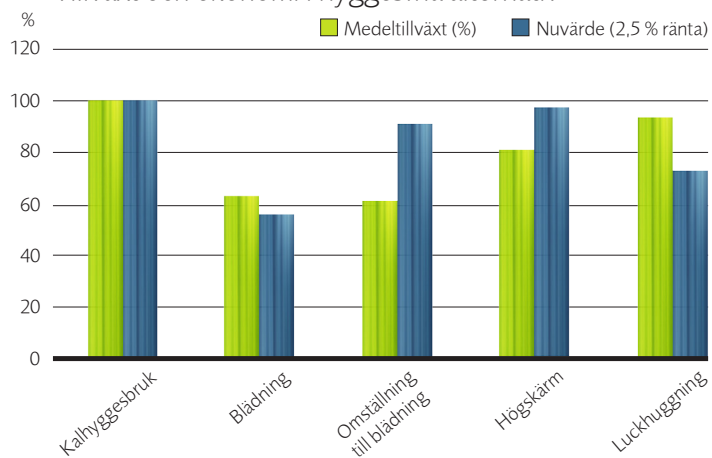
Utgångspunkten är dagens skogstillstånd med i huvudsak enskiktade bestånd. Vi har arbetat med fyra olika metoder och system och baserat analysen på riktiga bestånd där vi har tillgång till högupplösta indata:

- 1) Blädning i redan skiktad granskog – här utgick vi från ett bestånd i Jämtland (G20).
- 2) Omföring av enskiktad granskog i gallringsålder till flerskiktad skog – utgångspunkt var en 45-årig granplantering i Småland (G32).
- 3) Naturlig föryngring av tall med överhållen högskärm – här baserades kalkylen på en slutavverkningsmogen tallskog i Närke (T25).
- 4) Geometrisk luckhuggning i tall i schackrutemönster med plantering i luckorna – utgångspunkt var en 70-årig tallskog i Västerbotten (T22).

Johan Sonesson
018-18 85 89
johan.sonesson@skogforsk.se

Tillväxt och ekonomi i hyggesfria alternativ

Beståndsutveckling, virkesproduktion och ekonomi har analyserats i dataprogrammet Heureka. De fyra alternativen har jämförts med kalavverkning, markberedning och plantering med förädlade plantor, som är dagens normalmetod.

Drivningskostnader är en viktig del av kalkylerna i Heureka och Skogforsk har därför gjort separata tids- och metodstudier i fyra blädningssavverkningar i skitad grandominerad skog. Studierna visade på en prestation i nivå med traditionell gallring – både för skördarens och skotarens prestation. En blädningsskog är heterogen till skillnad från en stereotypiskt homogen gallringsskog, i övrigt finns stora likheter mellan de båda ingreppen, vilket delvis förklarar sambanden.

Heureka-analyserna visade att både virkesproduktion och nuvärde blev lägre än med kalhyggesbruk i samtliga hyggesfria alternativ (se figur).

Slutsatsen blir att andra mål än virkesproduktion och ekonomi måste väga tungt för att motivera de hyggesfria alternativen.

SMS FRÅGA 072-733 37 65 TWITTER: #ukonf15

Rikard Jonsson
018 - 18 85 24
rikard.jonsson@skogforsk.se

